

Goede Vrijdag 2026

Rembrandt van Rijn, *Christus in de hof van Gethsemane*, ca. 1652 (Rijksmuseum Amsterdam)

3 april 2026

Voorganger: ds. Mark van der Laan
Organist: Andries Bogerd
m.m.v. sopraan Vanessa Guinadi
Ouderling: Helga Vermaas
Koster: Frank Wisse

In stilte komen we de kerk binnen.

We zingen: Lied 575: 1, 2
'Jezus, leven van ons leven'

We bidden:

v. Heer, onze God,
belet ons té vlug te spreken,
té snel te weten
als wij de woorden horen die ons verhalen
van het lijden en sterven van Jezus van Nazareth.
In Hem mogen wij herkennen
alle leed, dat mensen moeten dragen,
alle pijn die wordt geleden ten dode toe.
In Hem is getekend
een wereld in nood, in ondergang,
falend in eigen zonde.
v. O God, keer U om naar ons toe
a. EN DOE ONS WEER LEVEN MET HART EN ZIEL
v. Laat ons, o Heer, Uw liefde zien
a. EN GEEF ONS UW HEIL
v. O Heer, hoor ons gebed
a. EN LAAT ONS GEROEP TOT U KOMEN

Lied 562: 1, 3
'Ik wil mij gaan vertroosten'

We bidden:

v. Heer, onze God,
met eerbied en op hoop van zegen
spreken wij uit
de Naam van Uw zoon: JEZUS.
In Hem is alle radeloosheid weggenomen,
de zonde van de wereld weggedragen;
is de ondergang ter dood veroordeeld.
In de dagen van Zijn leven
heeft Hij onze zwakheden gedragen.
Hij heeft tot U gebeden
en Gij hebt Hem gehoord.
Kom ook ons te hulp; o God van ons leven!

v. Heer ontferm U
a. HEER ONTFERM U
v. Christus ontferm U
a. CHRISTUS ONTFERM U
v. Heer ontferm U over ons
a. HEER ONTFERM U OVER ONS

Lied 558: 1, 6-10
'Jezus, om uw lijden groot'

Het passieverhaal gelezen en gezongen aan de hand van Lied 587

'Licht voor de wereld'

Lezing Johannes 18: 1-11

¹Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen. ²Judas, die Hem zou uitleveren, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. ³Judas ging ernaartoe, samen met de cohort soldaten en een aantal dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. ⁴Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' ⁵Ze antwoordden: 'Jezus van Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, die Hem kwam uitleveren, erbij stond. ⁶Toen Hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond. ⁷Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus van Nazaret.' ⁸'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.' ⁹Zo moest zijn uitspraak in vervulling gaan: 'Geen van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.' ¹⁰Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de knecht van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die knecht. ¹¹Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft niet drinken?'

Lied 587: 1

Lezing Johannes 18: 12-27

²De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden Hem. ¹³Ze brachten Hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester, ¹⁴en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat één mens sterft voor het hele volk.' ¹⁵Simon Petrus kwam met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, ¹⁶maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. ¹⁷Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij. ¹⁸De knechten en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

¹⁹De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer. ²⁰Jezus zei: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb ik iets in het geheim gezegd. ²¹Waarom ondervraagt u Mij? Vraag het toch aan de mensen die Mij gehoord hebben, zij weten wat ik gezegd heb.' ²²Toen Jezus dat zei, gaf een van de dienaren die erbij stonden Hem een klap in het gezicht: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?' ²³Jezus zei: 'Als ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat ik heb gezegd, waarom slaat u Me dan?' ²⁴Daarna stuurde Annas Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

²⁵Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van Hem?' vroegen ze. 'Nee,' ontkende Petrus, 'ik niet.' ²⁶Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?' ²⁷Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

Lied 587: 2

Lezing Johannes 18: 28-40

²⁸Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, anders zouden ze zich verontreinigen en niet aan het pesachmaal kunnen deelnemen. ²⁹Daarom kwam Pilatus naar buiten. 'Waarvan beschuldigt u deze man?' vroeg hij. ³⁰Ze antwoordden: 'Als Hij geen misdaden had gepleegd, zouden we Hem niet aan u uitgeleverd hebben.' ³¹Pilatus zei: 'Neem Hem dan mee, en veroordeel Hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.' ³²Zo moest de uitspraak van Jezus in vervulling gaan waarin Hij aanduidde welke dood Hij zou sterven.

³³Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' ³⁴Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?' ³⁵'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?' ³⁶Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze

wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.’ 37Pilatus zei: ‘U bent dus koning?’ ‘U zegt dat Ik koning ben,’ zei Jezus. ‘Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.’ 38Hierop zei Pilatus: ‘Maar wat is waarheid?’

Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. ‘Ik heb geen schuld in Hem gevonden,’ zei hij. 39‘Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?’ 40Toen begon iedereen te schreeuwen: ‘Hem niet, maar Barabbas!’ Barabbas was een misdadiger.

Lied 587: 3

MUZIEK

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Uit Matthäus Passion, BWV 244

Aus liebe will mein Heiland sterben

Aus Liebe will mein Heiland sterben,
von einer Sünde weiss er nichts,
dass das ewige Verderben
und die Strafe des Gerichts
nicht auf meiner Seele bliebe.

Lezing Johannes 19: 1-16a

¹Toen liet Pilatus Jezus geselen. ²De soldaten vlochten een kroon van doornen, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan. ³Ze liepen naar Hem toe en zeiden: ‘Gegroet, koning van de Joden!’, en ze sloegen Hem in het gezicht. ⁴Pilatus ging weer naar buiten en zei: ‘Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.’ ⁵Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. ‘Hier is Hij, die mens,’ zei Pilatus. ⁶Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: ‘Kruisig Hem, kruisig Hem!’ Toen zei Pilatus: ‘Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.’ ⁷De Joden zeiden: ‘Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.’ ⁸Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig. ⁹Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: ‘Waar komt U vandaan?’ Maar Jezus gaf geen antwoord. ¹⁰‘Waarom zegt U niets tegen mij?’ vroeg Pilatus. ‘Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?’ ¹¹Jezus antwoordde: ‘De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.’ ¹²Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: ‘Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.’ ¹³Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata. ¹⁴Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: ‘Hier is Hij, uw koning.’ ¹⁵Meteen schreeuwden ze: ‘Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!’ Pilatus vroeg: ‘Moet ik uw koning kruisigen?’ Maar de hogepriesters antwoordden: ‘Wij hebben geen andere koning dan de keizer!’ ¹⁶Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

Lied 587: 4

MUZIEK

Hendrik Andriessen (1892-1981)

Uit 'Miroir de Peine': Crucifixion

Met mijn schamele moederklacht, wat betekenen ik daar, mijn geliefde Zoon? Een God die sterft ... Ja! groot mysterie!
Ik zie een Zoon die van mij heengaat. Laat van omhoog geen enkele lichtstraal het lijden verzachten, dat ik volledig wil dragen!

Aan mijn lijden offer ik de goddelijkheid van mijn God. Hij ziet mijn tranen en vergeeft ze me. Ik zal het kind ontvangen, dat Hij mij als troost geeft, in ons huis.

Maar het is te weinig om zijn plaats in te nemen: in mijn armen, die hem niet meer omvatten, zullen zijn kinderen, de mensenkinderen, komen.

Lezing Johannes 19: 16b-30

Jezus werd weggevoerd; ¹⁷Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. ¹⁸Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. ¹⁹Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op: 'Jezus van Nazaret, koning van de Joden'. ²⁰Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. ²¹De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".' ²²'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

²³Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. ²⁴Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

²⁵Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. ²⁶Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Vrouw, dat is uw zoon,' ²⁷en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

²⁸Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst.' ²⁹Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond. ³⁰Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

Lied 587: 5

MUZIEK

Johann Sebastian Bach

Uit Johannes Passion, BWV 245

Zerfließe, mein Herze

Zerfliesse, mein Herze, in Fluten der Zähren
dem Höchsten zu Ehren.

Erzähle der Welt und dem Himmel die Not,
dein Jesus ist tot!

Lezing Johannes 19: 31-37

³¹Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen. ³²Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de ander. ³³Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat Hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet. ³⁴Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit. ³⁵Hiervan getuigt iemand die het zelf heeft gezien, en zijn getuigenis is betrouwbaar. Hij weet dat hij de waarheid spreekt en wil dat ook u gelooft. ³⁶Dit gebeurde omdat de Schrift in vervulling moest gaan: 'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden.' ³⁷Een andere schrifttekst zegt: 'Ze zullen hun blik richten op Hem die ze hebben doorstoken.'

Lied 587: 6

Lezing Johannes 19: 38-42

³⁸Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. ³⁹Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litera. ⁴⁰Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. ⁴¹Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. ⁴²Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Lied 587: 7

De kaarsen worden gedoofd.

STILTE

Gebed; afgesloten met het gezamenlijk bidden van het Onze Vader

Lied 590

'Nu valt de nacht'

In stilte verlaten wij de kerk.

Volgende diensten:

Paaswake: 5 april om 6.00 uur; aansluitend paasontbijt.

Pasen: 5 april om 10.30 uur.